

Delårsrapport 2024

Västra Mälardalens VA AB

Innehåll

1	Verksamhetens uppdrag och ansvar	3
2	Måluppfyllelse delår	4
2.1	Strategiskt område Inspirerande livsmiljö	5
3	Händelser av väsentlig betydelse	6
4	Framtid	7

1 Verksamhetens uppdrag och ansvar

Västra Mälardalens VA AB har av Arboga vatten och avlopp AB och Kungsörs vatten AB fått i uppdrag att sköta drift och underhåll av respektive bolags vatten- och avloppsanläggningar. Bolaget startade sin verksamhet 1 januari 2024.

Västra Mälardalens VA AB ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten och drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningar och ledningsnät inom fastställda verksamhetsområden. Västra Mälardalens VA AB ansvarar även för administration, ekonomi och kundfrågor.

2 Måluppfyllelse delår

Nämnderna och styrelserna har egna mål med indikatorer som bidrar till att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Verksamheterna har beslutade aktiviteter som i sin tur bidrar till ökad måluppfyllelse.

Delårsrapporten är en återrapportering till förtroendevalda gällande hur långt verksamheten nått med årets strategiska och ekonomiska plan. Fokus ligger på de politiskt fastställda målen och inriktningarna/fokusområdena.

Uppföljning sker av indikatorernas utfall. Om årsutfall finns redovisas det i tabellen och bedömningen av målvärdet sker enligt följande nivåer. När inget årsutfall finns vid delårets slut, anges inget värde.

- Målvärdet uppnått, uppfylld nivå större än 95 procent av målvärdet
- Nära målvärdet, delvis uppfylld nivå 80-95 procent av målvärdet
- Ej accepterat värde, inte uppfylld nivå mindre än 80 procent av målvärdet
- Inget värde angetts, ingen utvärdering

Uppföljning sker av verksamheternas framtagna aktiviteter. En aktivitet beskriver vad verksamheten gör för att bidra till en ökad måluppfyllelse.

En samlad bedömning av förväntad måluppfyllelse vid helår görs utifrån indikatorernas utfall och hittills genomförda eller pågående aktiviteter. Följande bedömningsnivåer används i delårsrapporten för kommunfullmäktiges, styrelsernas och nämndernas mål.

- På väg att uppnås
- Riskerar att inte uppnås

2.1 Strategiskt område Inspirerande livsmiljö

2.1.1 Kommunfullmäktiges mål 8 En attraktiv arbetsgivare

Mål 8 KF En attraktiv arbetsgivare

För att få medarbetarna att känna sig delaktiga genomförs APT och andra arbetsmöten och avstämningar regelbundet.

Pulsmätningar genomförs fyra gånger per år och följs upp vid personalmöten.

Populummätningar med hållbart medarbetarengagemang och ledarskap kommer vid årets slut att följas upp med hjälp av HR.

3 Händelser av väsentlig betydelse

Verksamhet och personal har från och med den 1 januari överflyttats till Västra Mälardalens VA AB (VMVA) från Arboga vatten och avlopp AB och Kungsörs Vatten AB. Den administrativa personalen har tillfälligt flyttat till Höskolecentrum i Arboga. Uppstart av Västra Mälardalens VA AB med övergång av personal, nyrekrytering och flytt till nya lokaler har tagit mycket tid och kraft. Det återstår mycket arbete med arbetsätt, rutiner och organisation.

Framtagande av ny taxemodell enligt Svenskt vattens P120 har pågått under året. Ett stort arbete med taxan har varit att ta fram beräkningar på vilka konsekvenser den nya modellen får.

Västra Mälardalens VA AB har påbörjat arbetet med en underhållsplan för Arboga och Kungsörs ledningsnät och pumpstationer. Det finns ett förslag på teknisk handbok framtagen för remissutskick.

Upphandling av digitala vattenmätare med fjärravläsning har genomförts under våren och nu börjar de nya vattenmätarna placeras ut. Det kommer innebära att vi kan fakturera faktisk förbrukning i stället för uppskattad samt att bolaget får en bättre kontroll på vattenförlusterna.

Den 1 januari 2023 förändrades lagen om allmänna vattentjänster. Bland annat var alla kommuner tvungna att under 2023 ta fram, samråda och besluta om en vattentjänstplan som ersätter den tidigare VA-planen. Det är samhällsbyggnadsenheten i Arboga som ansvarar för att vattentjänstplanen utarbetas och Västra Mälardalens VA är i delaktig i arbetet. Kungsör kommun har gett personal i Västra Mälardalens VA i uppdrag att arbeta fram Kungsörs kommuns vattentjänstplan. Vattentjänstplanen skulle enligt gällande riktlinjer varit klar och politiskt beslutat den 1 januari 2024. I båda kommunerna är arbetet försenat på grund av de kommunala processerna. Kungsör har kommit längst och har en vattentjänstplan för antagande 2024. I Arboga är arbetet med vattentjänstplanen pågående och ett förslag för beslut kan vara färdigt 2025.

4 Framtid

VA verksamheten befinner sig i en stor omställning och har stora utmaningar. Det som styr är framför allt lagar och föreskrifter men även abonnenternas behov. För att uppnå ett tillräckligt gott resultat behövs det rätt resurser och en utveckling av organisationen. Samtidigt ska vi samarbeta i koncernerna i Arboga och Kungsörs kommun för att utnyttja de resurser som finns så effektivt som möjligt. Övergripande mål är underhåll av de allmänna anläggningarna och möta de klimatutmaningar som vi står inför vilket kommer medföra ökade kostnader och höjd VA taxa.

Kraven på en god vattenkvalitet och miljö har ökat samtidigt som belastningen på våra vattenförekomster ökar. För att på bästa sätt kunna svara mot dessa ökade krav finns ett behov av att ta fram strategier för en hållbar VA-försörjning. Andra utmaningar som bolaget står inför är fortsatt god investeringstakt på de befintliga kommunala Va-anläggningarna. Att balansera investeringsprojektens arbetsbelastning för organisationen är en utmaning, samt att inte göra orimligt stora höjningar av VA taxan. Kommunikationsbehovet till styrelser, ägare, politiker, och framför allt kunder och allmänhet är stort och kommer att öka.

Säkerhetsarbetet fortsätter vara i fokus, framför allt för VA verksamheten som är en av de viktigaste funktioner som finns i kommunerna.

Västra Mälardalens VA AB deltar årligen i Svenskt vattens "hållbarhetsindex" där vi kan se att precis som andra små VA organisationer i Sverige står vi inför stora utmaningar i framtiden. Det påminns vi i verksamheten om redan idag, genom de stora projekt som exempelvis kommunala omvandlings- och exploateringsområden och behovet av förnyelsearbete av vårt ledningsnät och verk, som är fler än vi resursmässigt klarar av. Därför är samverkan med Kungsör i driftsbolaget Västra Mälardalens VA AB ett viktigt steg för att kunna möta dagens och framtida utmaningar.

Svenskt vattens investeringsrapport som publicerades i mars 2023 visar att VA-organisationerna i Sverige står inför stora utmaningar där investeringsvolymen behöver öka för att förbättra Va-anläggningarnas status. Rapporten visar att taxan behöver höjas med 105 % till 2040 enbart på grund av kapitalkostnaderna.

Taxerapporten som publicerades i juni visar även den på ett mycket ansträngt läge för Sveriges VA-huvudmän.